

กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

“คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า คดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลในครอบครัว

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี ได้แก่

๑. ศาลเยาวชนและครอบครัว และ
๒. ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่

๑. ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
๒. เด็กหรือผู้ปกครองของเด็กที่ได้รับการปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก
๓. พนักงาน
๔. พนักงานอัยการ
๕. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก
๖. องค์กรซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย
๗. องค์กรซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ

วิธีการยื่นคำร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ มี ๒ วิธี ได้แก่

๑. ยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือ
๒. แกลงด้วยวาจา

กรณีมีเหตุฉุกเฉิน

- ยื่นคำขอกรณีฉุกเฉินพร้อมคำร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพ
- ยื่นคำขอกรณีฉุกเฉินระหว่างไต่สวนคำร้อง
- กรณีเร่งด่วนจะแกลงด้วยวาจาต่อศาล
- ศาลไต่สวนและมีคำสั่ง
- คำสั่งศาลมีผลบังคับทันที
- แจ้งคำสั่งศาลให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทันที

- แจ้งคำสั่งศาลให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่ถูกกล่าวหา มีถิ่นที่อยู่หรือ
ภูมิลำเนาในเขตอำนาจทราบ

กรณีไม่มีเหตุฉุกเฉิน

- ส่งหมายนัดไต่สวน
- ศาลไต่สวนและมีคำสั่งทันที
- คำสั่งศาลมีผลบังคับทันที
- แจ้งคำสั่งศาลให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทันที
- แจ้งคำสั่งศาลให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่ถูกกล่าวหา มีถิ่นที่อยู่
หรือภูมิลำเนาในเขตอำนาจทราบ

คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ ศาลอาจมีคำสั่งดังนี้

- ห้ามผู้ถูกกล่าวหาเสพสุราหรือสิ่งมึนเมา
- ห้ามเข้าใกล้ที่อยู่อาศัยหรือที่ทำงานของผู้ร้อง
- ห้ามใช้หรือครอบครองทรัพย์สิน
- ห้ามกระทำการใดอันอาจนำไปสู่ความรุนแรงในครอบครัวเป็นระยะเวลาที่
ศาลเห็นสมควร
- ให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับคำปรึกษาแนะนำจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือ
สถานพยาบาล หรือหน่วยงานอื่น
- ให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงาน
อื่น ติดตามกำกับให้ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติตามคำสั่งศาลและรายงานให้ทราบทราบ

ผลของคำสั่งศาล

- กรณีผู้ถูกกล่าวหาจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลมีอำนาจออก
หมายจับ มาซึ่งจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งศาล
- กรณีผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติตามคำสั่งศาลครบถ้วน คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเป็น
อันสิ้นสุด

แผนผังการพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

